

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

IV. Examen particulare super vna re sola instituendum esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

namq; & familiare cum Deo colloquium omnium horum te facit obliuisci.

Si ergo omnes hos defectus exteriores, ordine vnum post alium, singillatim expugnare & auferre vis, præterquam quod hoc longi laboris res sit, non raro contingeret, vt cum de oculorum custodia ac continentia examen facere cupies, ipsum instituire nequeas, ac statim tibi doleat caput, quod a deo recollecte incedere velis, & animum intendere.

Exteriora sepe difficultatem habent.

Cor reformatum.

Exod. 1. 1.

Vnde Doctor quidam eximius non sine ratione ipsos spiritualis doctrinæ magistros reprehendit, quod in exterioribus illis defectibus indicandis corrigendisque toti sint? ostenditque primarium boni instructoris ac pastoris animarum studium circa cordis & interiorum reformationem versari debere, & talia eum debere præcepta assignare quæ hominem faciant ad seipsum & interiora reflectere, sicut Moyses, Scriptura ait. *gregem minasse ad interiora deserti.* Cor ergo tuum ante omnia reformare stude, & omnia statim reformata erunt.

CAPVT IV.

Examen particulare super vna re sola instituendum esse.

EXAMEN particulare semper circa vnam rem particularem (vti nomen ipsum satis indicat) instituendum est: ratio vero, cur ita fieri conueniat, est, quia medium hoc sic usurpatum & efficacius est, & maiores producit affectus, quam si de multis ipsum rebus simul vno eodemque tempore institueretur. Certum est enim (& ratio naturalis id dicit) plus hominem aduersus vnum vitium solum, quam contra omnia simul sumpta posse: quia

Vnum perfectum oportet.

Pluribus intentus minor est ad singula sensus.

& qui multa simul manu complectitur, pauca constringit, vti & hostes facilius vincuntur sparsi & distracti, quam simul omnes collecti.

Hunc vero inimicos nostros (vitia, inquam, ac passiones nostras) vincendi modum, tunc à Spiritu sancto in sacris literis nobis traditum, Cassianus ait, cum filios Israel ipse per Moysen edocuit, quo septem illas gentes & nationes aduersarias modo possent expugnare & delere. *Dominus Deus*, inquit Moyses, *consuemet nationes has in conspectu tuo paulatim, atque per partes, non poteris eas delere pariter.*

Ac notat Cassianus, velut ad tacitam quandam obiectionem respondens, hominem neitiquam timere debere, ne, dum omnem vim suam ad vnum vitium expugnandum conuertit, & in id totius animi corporisque neruis intendit, interim altera ex parte omnia alia aduersum se insurgant.

Nam primo hæc ipsa diligentia, quam in illo vitio particulari expugnando adhibet, magnum quendam in eius anima à reliquis vitijs horrorem & detestationem, ob communem rationem, in qua omnia conueniunt, producit. Proinde si contra vitium hoc particulare se armarit & communit, simul etiam contra alia omnia erit communitus, vt nullum ab eis sit damnum aut noxam accepturus.

Secundo, quia qui in examine particulari vitium vnum studiose accuratè que studet ex anima euellere, simul etiam eam, quæ in corde latet, cæterorumque vitiorum radicem, ipsam, inquam, licentiam, qua illud ad omnia ferri & euolare sinit, præscindit. Ac proinde vnum solum in examine particulari vitium expugnare, tantundem est, ac omnia expugnare. Hæc namque nostri circa vnum hoc refrenatio & restrictio ad reliqua etiam refrenanda conducit. Sicut in vno equo procaci & effreni cernere est: quem si lestor habens contractis retineat & restringat, ne inordinate ac præceps huc illucque feratur, alios pariter equos simul gradientes, ne dissolute licenterque efferantur, compescit.

His addi & tertium potest, nimirum, quod

CAPVT V.

Quomodo examen particulare iuxta singulas virtutum partes & gradus faciendum & diuidendum sit.

DE HUMILITATE.

1. **N**ULLA verba proferre, quæ in laudem & æstimationem mei queant redundare.

2. Non efferri lætitia, quando alius me laudat, aut bene de me loquitur; sed aliquam inde potius mei humiliandi & confundendi occasionem capere, cum videam me non esse talem, qualem aut alij me esse putant, aut ipse esse deberem.

His addi potest, gaudere, quando alius quis laudatur, aut aliorum sermone celebratur: Et cum aliquem propterea dolorem, vel inuidiæ motum in me percipiam, eum ut defectum ac peccatum à me repellere, vti, & quando aliquam complacentiam aut vanam lætitiã in me, quod alij bene de me loquantur, aduerro.

3. Nihil prorsus ab humanos aliquos respectus agere, nec vt ab hominibus videar, vel æstimer, sed pure propter Deum.

4. Non excusare me, multo vero minus culpam in alium tam extrinsecus, quam intrinsecus conijcere.

5. Vanas, elatas, & superbas, quæ mihi circa res ad aliquem honorem & æstimationem mei quomodolibet spectantes incidant, cogitationes refecare & præscindere.

6. Omnes vt me superiores ducere, non speculatiue tantum, sed etiam practice & re ipsa; ea me erga quoscunque humilitate & reuerentia gerendo, quasi si mei superiores forent.

7. In bonam partem accipere omnes, quæ mihi se offerent, humilitatis occasio-

quod in super generale examen, quod omnia, quæ dicta sunt, complectitur, quotidie faciamus.

Adeo quidem bonum est, examen particulare non nisi circa rem vnã institui, vt ipsum etiam vitium & virtutem conueniat non raro (imo vt plurimum) in varias partes & gradus diuidere, & membratim primo circa vnã eius partem, vel gradum, mox circa aliam particulare examen instituire; vt hoc pacto quis melius, quod desiderat, consequatur. Nam si rem in genere simul acciperemus, nihil penitus proficeremus. Verbi gratia, si quis examen particulare de eradenda ex animo superbia, & inferenda eius loco humilitate facere voluerit, non enim in genere capiat oportet, hoc modo: Nulla in re penitus superbiam præferre volo, sed in omnibus humilitatem sectari: hoc namque multa simul includit, & plus quam st suum de tribus quatuorve rebus simul iunctis examen faceret: quocirca parum aut nihil proficiet, quia multa simul complectitur; sed vitium id est in partes, membra, ac gradus aliquos dispartendum: quia inimicis hoc modo distractis ac diuisis, & singillatim singulos aggrediendo, cum ipsi facilius expugnabuntur, tum nos, quod spectamus, compendiosiori via assequemur.

Vt autem hoc melius ad praxim reduci queat, primaria aliquot capita, de quibus particulare institui examen potest, hic proponemus, in suas ea partes & gradus distinguendo. Quod licet à nobis, quoad aliquas virtutes, in peculiaribus de iisdem tractatibus, abunde fiat, vt tamen omnia vno simul velut fasces comprehensa (quod proprius eorum hic sit locus) habeantur, paucis ea hic simul proponemus. Id quoque imaginis ac speculi instar nobis esse poterit, in quo nos ipsi speculemur, virum in spiritu progrediamur, ac, quid ad perfectionis complementum nobis desit, videamus.

* *